

ЭЙ ТУРКИЙ ЭЛИМ, ЎЗЛИГИНГА ҚАЙТ, ЎЗИНГНИ АНГЛА – ЯНАДА ЮКСАЛГАЙСАН!

Билга Хоқон

2023-yil
4-noyabr
shanba
№ 132
(4884)

Ishonch

Yurt taraqqiyoti yo'lidagi birlashaylik!

O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi nashri • Gazeta 1991-yil 21-martdan chiqib boshlagan

ШАВҚАТ МИРЗИЁЕВГА ТУРКИЙ ДАВЛАТЛАР ТАШКИЛОТИНИНГ ОЛИЙ МУКОФОТИ ТОПШИРИЛДИ

Туркий давлатлар ташкилоти саммити доирасида Президент Шавкат Мирзиёевга туркий халқлар оиласининг бирлигини мустақамлашга, туркий мамлакатларнинг манфаатлари ва қарашларини халқаро майдонда фаол илгари суришга қўшган улкан ҳиссаси учун «Туркий дунёнинг олий ордени» тантанали топширилди.

ТУРКИЙ ХАЛҚЛАР ОВОЗИ ДУНЁ БЎЙЛАБ ЯНАДА БАЛАНД, ЯНАДА КУЧЛИРОҚ ЯНГРАМОҚДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Қозоғистон Республикаси Президенти Қасим-Жомарт Тоқаевнинг таклифи билан 2-3 ноябрь кунлари Туркий давлатлар ташкилоти Давлат раҳбарлари кенгашининг навбатдаги йиғилишида

иштирок этиш учун амалий ташриф билан Остона шаҳрида бўлди. Давлат раҳбарлари кенгашининг навбатдаги йиғилишида Ўзбекистон етакчиси юртимизнинг ташкилотга раислигида эришилган асосий натижаларни қайд этди, ту-

зилмани янада ривожлантириш ва туркий мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни мустақамлашнинг устувор йўналишлари борасидаги фикрларини баён қилди, қатор муҳим таклиф ва ташаббусларни илгари сурди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВҚАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ТУРКИЙ ДАВЛАТЛАР ТАШКИЛОТИ ДАВЛАТ РАҲБАРЛАРИ КЕНГАШИ МАЖЛИСИДАГИ НУТҚИ

Хурматли Қосим-Жомарт Кемелевич! Хурматли делегациялар раҳбарлари! Авваламбор, сиз, азизлар билан яна дийдор қўришиб турганимдан гоят мамнунман. Бугунги саммитни юксак даражада ташкил этгани учун Қозоғистон Республикаси Президенти, хурматли Қосим-Жомарт Кемелевич Тоқаевга чуқур миннатдорлик изҳор этаман. Сўзимни буюк ажодимиз – қадимий турк давлати асосчиларидан бири Билга Хоқоннинг қуйидаги даъвати билан бошламоқчиман: «Эй туркий элим, ўзлигинга қайт, ўзингни англа – янада юксалгайсан!».

Ушбу ибратли сўзлар бугунги шиддатли замонда – Туркий давлатлар ташкилоти ўз фаолиятини тобора такомиллаштириб бораётган бир даврда албатта чуқур маънога эга. Тили, дини ва юраклари бир-бирига чамбарчас боғланган қардош халқларимиз овози эндиликда дунё бўйлаб янада баланд, янада кучлироқ янграмоқда.

Фурсатдан фойдаланиб, дўст Қозоғистон элини яқинда кенг нишонланган мамлакат миллий байрами – Республика кунини муносабати билан чин қалбимдан муборакбод этаман.

Шунингдек, Туркия Президенти, қардошим Режеп Таййип Эрдоган Жаноби Олийларини ва бутун турк халқини Республика эълон қилинган куннинг қутлуғ 100 йиллик тантаналари билан самимий табриклайман.

Хурматли саммит иштирокчилари! Барчангиз яхши биласиз, туркий дунёда дўст Озарбайжон халқи ўзининг муносиби ўрни ва катта обрў-эътиборига эга. Сўнги йилларда Озарбайжон халқи қадри биродарим Илҳом Ҳайдарович етакчилигида оламшумул ютуқларни қўлга киритмоқда.

Тарихий адолат қарор топиб, мамлакатнинг ажралмас қисми бўлган Қорабоғ ҳудудини бунёдкорлик маконига айлантириш борасида улкан натижаларга эришилмоқда.

Мен август ойида Шуша ва Фузули шаҳарларида бўлиб, кенг қўламли ўзгаришларга, замонавий инфратузилма барпо этилаётгани, вайрон бўлган маданий мерос объектлари қайта тикланаётганига шахсан гувоҳ бўлдим.

Озарбайжон халқини буюк ғалаба – мамлакат ҳудудий яхлитлиги тўлиқ тиклангани билан яна бир бор чин юракдан самимий табриклайман.

Хурматли анжуман қатнашчилари! Туркий давлатлар ташкилоти бугунги кунда

шақланаётган янги дунё тартиботи ва халқаро институтлар тизимида ўзига хос муҳим ўринга эга бўлиб бормоқда. 160 миллион аҳолини қамраб олган Ташкилотимиз ҳудуди катта иқтисодий имкониятлар макони ҳамдир.

Бизнинг мамлакатимиз Ташкилотнинг барча аъзолари билан стратегик шериклик алоқалари ўрнатганини катта мамнуният билан айтиб ўтмоқчиман.

Ўтган йили «Туркий цивилизациянинг янги даври: умумий тараққиёт ва фаровонлик сария» шиори остида бўлган Самарқанд саммитида имзоланган ҳужжатлар ҳаётга изчил татбиқ этилмоқда.

Ўзбекистон раислиги даврида юздан ортиқ турли тадбирлар ўтказилди, муҳим ташаббуслар илгари сурилди. «Туркий нигоҳ – 2040» концептуал дастури асосида амалий ҳамкорликнинг янги ва янада самарали механизмлари яратилди. Жумладан, Туркий давлатлар Касаба уюшмалари ташкилоти, Фазо тадқиқотлари академияси, Жўрғофий кенгаш, Қурғоқчиликни бартараф этиш институти, Нотариал идоралар уюшмаси каби янги тузилмалар иш бошлади. Қатор нуфузли глобал ва минтақавий тузилмалар – Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ва унинг турли ихтисослашган институтлари, Ислоҳ ҳамкорлик ташкилоти, Осиёда ҳамкорлик ва ишонч чоралари бўйича кенгаш, Иқтисодий ҳамкорлик ташкилоти билан яқин шериклик алоқалари ўрнатилди.

Глобал иқтисодий инқироз кучайиб бораётганига қарамасдан, олиб бораётган тизимли ишларимиз натижасида ўзаро савдо ҳажми ўсмоқда.

Ўзбекистоннинг раислиги даврида бизга фаол кўмак кўрсатган барча давлатларга ва Ташкилот Котибиятига яна бир бор миннатдорлик билдираман.

Хурматли делегациялар раҳбарлари! Барчамиз гувоҳ бўлаёلمиз, бугунги кунда жаҳон миқёсида ишонч инқирози тобора авж олмақда. Глобал хавфсизликни таъминлашда янги муаммолар юзага келмоқда ва халқаро ҳуқуқ меъёрларидан чекинши ҳолатлари кучаймоқда.

Айниқса, Яқин Шарқда узоқ вақтдан буён давом этаётган Фаластин – Исроил муаммосининг ниҳоятда хавфли тус олгани барчамизни жиддий хавотирга солмоқда. Қуролли тўқнашуда тинч аҳоли, айниқса, кексалар, аёллар ва болалар орасида қурбонлар ва жароҳат олганлар сони кескин ортиб, нисознинг кенг ёйилиб кетиш хавфи кучаймоқда.

Шу муносабат билан томонларни зудлик билан ҳарбий ҳаракатларга барҳам бериб, ўт очишни тўхатишга, гуманитар мақсадларда муромага келишга чақирамиз.

Мазкур муаммонинг ягона ва энг адолатли ечими – нисозни «икки халқ учун икки давлат» тамойили асосида ҳал этишдир.

Фаластин халқи Бирлашган Миллатлар Ташкилоти резолюцияларида белгиланганидек, мустақил давлат барпо этиш ҳуқуқига эга. Биз Ташкилотимиз доирасида бу борадаги яқдил ва қатъий позициямизни бутун дунёга эълон қилишимиз зарур.

Хурматли саммит қатнашчилари! «Туркий давр» шиори остида ўтаётган бугунги саммитимизда кўп томонлама ва узоқ муддатли алоқаларимизни янада кенгайтиришга қаратилган қуйидаги таклифларни илгари сурмоқчиман.

Биринчидан, Ташкилот доирасида ўзаро хурмат, ишонч ва очиклик тамойилларини мустақамлаш, биргаликда турли тўсиқларни самарали енгиб ўтиш бош мақсадимиздир.

Шу муносабат билан Туркий халқлар бирдамлигини, уларнинг буюк ўлмиши ва бой маданиятини, азалий қадриятларини ифода этаётган «Туркий дунё хартияси»ни ишлаб чиқиш зарур, деб ҳисоблайман. Ушбу ўзига хос рамзий қомусни соҳанинг етук олимлари ва экспертлар иштирокида тайёрлашни таклиф қиламан.

Иккинчидан, шу кунларда Туркий инвестиция фонди ўз ишени бошлади. Давлатларимиз ўртасида саноат кооперациясини кучайтириш ва йирик сармавий лойиҳаларни амалга ошириш мақсадида кейинги босқичда Туркий тараққиёт банкни ташкил этиш ишларини ҳам фаоллаштиришимиз керак. Ушбу молия муассасасини Тошкент шаҳрида жойлаштиришга тайёрмиз.

Учинчидан, Туркий давлатлар савдо ҳамкорлиги тадқиқот марказини ташкил этиш бўйича бошланган амалий ишларни тўлиқ маъқуллаймиз. Келгусида Марказ имкониятларидан унумли фойдаланган ҳолда, биргаликда савдо тўсиқларини бартараф этиш, экспорт-импорт ҳажмининг кўпайтириш бўйича янги механизмларни кенг жорий қилиш, электрон савдо платформаларини ривожлантиришга қаратилган аниқ чора-тадбирларни амалга оширишимиз зарур.

Тўртинчидан, глобал логистика занжирлари ва транспорт йўлақларини ривожлантириш ва диверсификация қилиш, янада транзит тар-

моғини шакллантириш масалалари долзарб аҳамиятга эга.

Юк ташувларига ўсиб бораётган талабни қондириш мақсадида ўрта коридор салоҳиятини кенгайтириш чораларини қўллаб-қувватлаймиз. Шунингдек, қўшимча кўптармоқли йўналишларни, жумладан, Хитой, Жанубий Осиё ва Европа бозорларига мамлакатларимиз орқали ўтаётган коридорларни ривожлантириш ҳамда транспорт хизматларини рақамлаштириш тарафдоримиз.

Давлатларимиз Темир йўл идоралари кенгашини таъсис этишни ва бу тузилманинг дирекциясини юртимизда жойлаштиришни таклиф этамиз.

Бешинчидан, экология соҳасида кенг қамровли ҳамкорликни ривожлантиришдан манфаатдоримиз.

Давлатларимиз Темир йўл идоралари кенгашини таъсис этишни ва бу тузилманинг дирекциясини юртимизда жойлаштиришни таклиф этамиз.

Қадимдан ажодларимиз она табиат билан уйғун ва ҳамоҳанг бўлиб яшаганлар. Афсуски, бугунги кунда табиатга нисбатан истеъмолчилик кайфияти кучайиб бормоқда. Иқлим ўзгаришлари туфайли юзага келаётган турли муаммолардан бутун инсоният қаттиқ азият чеқмоқда. Бундай ҳолат барчамиздан кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирларни амалга оширишни талаб қилмоқда.

Вазирлар даражасида доимий фаолият кўрсатадиган Туркий экология форумининг тузилиши бу йўлда муҳим қадам бўлиши шубҳасиз. Бундай таъсирчан механизм Ташкилотимиз фаолияти самарадорлигини оширишга қаратилган режаларини мизга мосдир.

Олтинчидан, туркий цивилизацияни юксалтириш ғояси технологик тараққиёт ва илғор биллиmlарни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш билан бевосита боғлиқдир.

Ижодий фикрлайдиган, истеъдодли ва шижоатли ёшларимиз истиқболда туркий дунёнинг янги Ренессансини барпо этишига ишончим комил. Бу йўлда уларга буюк ажодларимиз яратган илмий кашфиётлар ва маънавий мерос мустақамлаш бўлиб хизмат қилади.

Таъкидлаш ўринлики, ўтган асрда яшаган жадид боболаримизнинг ибратли фаолияти, илмий-ижодий меросини чуқур ўрганиш юзасидан аъзо мамлакатларда катта ишлар амалга оширилмоқда.

Ана шу ишларни янги босқичга кўтариш мақсадида жорий йилнинг декабрь ойида юртимизда бўлиб ўтаётган «Жадидлар: миллий ўзлик, ис-

тиқлол ва давлатчилик ғоялари» мавзусидаги халқаро анжуманда тақдирингизни фаол иштирок этишга таклиф этамиз.

Шу билан бирга, англикка интилиб яшайдиган, ташаббускор ўғил-қизларни рағбатлантириш учун Ўзбекистонда Туркий дунё креатив ёшлари марказини очишни мақсадга мувофиқ, деб ҳисоблайман.

Хурматли делегациялар раҳбарлари! Минг йиллар давомида тарихи ва тақдири туркий элатлар билан чамбарчас боғлиқ бўлган кўп-миллатли Афғонистон заминидан тинчлик ва оқсоқиллик ўрнатиш минтақамизда стратегик барқарорлик ва хавфсизликни таъминлашнинг асосий шартидир. Бироқ дунёнинг бошқа нуқталарида низо ва урушлар авж олаётган ҳозирги шароитда ушбу муаммо халқаро ҳамжамият эътиборидан тобора четда қолмоқда.

Афғон халқига инсонпарварлик ёрдами кўрсатишни сусайтирмастик, бу юртдаги ўтқир ижтимоий муаммоларни ҳал этишга қаратилган аниқ механизмларни ишлаб чиқишга чақирамиз.

Бизга минтақавий шериклик ва барча қўшнилари билан иқтисодий ҳамкорлик жараёнида фаол иштирок этаётган, тинч ва барқарор Афғонистон керак.

Биз илгари сураётган Трансафғон темир йўлини барпо этиш ташаббуси айнан мана шу эзу мақсадга хизмат қилади.

Ўзбекистон афғон халқига бундан буён ҳам зарур ёрдамни бериб боради. Термиздаги логистика хаби орқали гуманитар кўмак кўрсатишни, таълим марказида эса афғон фуқароларини ўқитишни фаол давом эттираман.

Қадрли дўстлар! Фурсатдан фойдаланиб, Давлат раҳбарлари кенгашида раисликни қабул қилиб олаётган Қозоғистон Республикаси Президенти хурматли Қосим-Жомарт Кемелевич Тоқаевга улкан зафарлар тилайман.

Бугун қабул қилинаётган муҳим ҳужжатлар ва қарорлар, жумладан, саммит декларацияси ҳамда Остона акти мамлакатларимизнинг ёрқин туркий келажак сари навбатдаги дадил қадамлари бўлишига ишонаман.

Ўз тарихи давомида кўп-кўп синовларни бошидан кечирган ва уларга биргаликда ечим топган қардош халқларимиз келгусида ҳам буюк ишларни амалга ошириши шубҳасиз.

Эътиборингиз учун раҳмат.

Эътироф

Санаторийга бепул йўлланмалар, кўкрак нишонлари ва қимматбаҳо совғалар...

КАСАБА УЮШМАЛАРИ ТОМОНИДАН УЮШТИРИЛГАН ТАДБИРДА ЎҚИТУВЧИЛАР ТАҚДИРЛАНДИ

Муқимий номидаги му-сиқали драма театрида Таъ-лим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Республика кен-гаши ҳамда унинг Тошкент шаҳар кенгаши томонидан 11 ноябрь – Касаба уюшма-лари куни байрамига бағи-шланган «Юрт тараққиёти йўлида бирлашайлик» мавзу-сида тақдирлаш тадбири бў-либ ўтди. Унда таълим соҳа-сида узоқ йиллардан бери ишлаб келаётган педагоглар, устоз-муаллимлар, профес-сор-ўқитувчилару кутубхо-начи, боғбон каби фидойи касб эгаларига хурмат-эҳти-ром кўрсатилди.

40 нафарга яқин иш-чи-ходимга санаторийларга бепул йўлланмалар, яна

бир гуруҳ таълим ташкилот-лари ходимларига эса эсда-лик совғалари топширилди. Шунингдек, олий таълим соҳасида ишлаётган қатор ўқитувчилар «Олий таълим аълочилиси», яна бир гуруҳ муаллимлар «Халқ таълими аълочилиси» ва «Халқ таълими фидойиси» кўкрак нишон-лари билан тақдирланди.

– Ҳар жабҳада ўзгариш-лар бор. Касаба уюшмалари орқали ходимларни қўл-лаб-қувватлаш ва уларнинг ҳуқуқини ҳимоя қилиш бо-расида ҳам худди шундай бў-ляпти, – дейди Ўзбекистон Миллий университети ка-саба уюшма кўмитаси раи-си ўринбосари Камолитдин Жабборов. – Университети-

мизда 35 минг нафарга яқин талабалар таҳсил олади, 3 300 нафар профессор-ўқи-тувчи ишлайди. Уларни йил давомида маънавий ва мод-дий жиҳатдан қўллаб-қув-ватлаб келяпмиз. Фидойи ва самарали меҳнат қилаётган бир гуруҳ илғорларимизни Касаба уюшмалари куни ара-фасида тақдирлашни режа-лаштирганмиз. Бугунги тад-бир ҳам, шак-шубҳасиз, кўн-гилларга чироқ ёқди.

Тақдирлашдан сўнг театр жамоаси томонидан ёзувчи Кўчқор Норқобилнинг «Бизга мактаб керак... ёхуд замон Ав-лонийси» номли сахна асари намойиш этилди.

Зебо НАМОЗОВА
«ISHONCH»

Жиззах вилояти

Таълим ва фан ходим-лари касаба уюшмаси Ғаллаорол тумани кен-гаши томонидан ти-зимдаги бошланғич касаба уюшма кўмита-лари етакчилари ўр-тасида спортнинг во-лейбол ва мини-фут-бол турлари бўйича қизиқарли баҳс ўтка-зилди.

Мусобақа Соғлом турмуш тарғиботи

– Мусобақаларда 18 та жамоа таркибида 108 на-фар касаба уюшма етак-чилари қатнашди, – дейди Таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Ғалла-орол тумани кенгаши раиси Абдулҳаким Шакарбоев. – Бундай тадбирлар соғлом турмуш тарзини шакллан-тиришда муҳим аҳамиятга эгаллиги билан бирга, касаба уюшма аъзоларининг бош-ланғич ташкилот атрофига янада жипслашувига ҳам хизмат қилаётди.

Юқори ўринларни эгал-лаган жамоалар ҳамда но-минациялар ғолиблари му-носиб рағбатлантирилди.

Муқимбой ИСМОИЛОВ
«ISHONCH»

Маънавий соати

Муҳим мавзуга бағишланди

«Ўзтемирийўлқурилишмонтаж» МЧЖда 11 ноябрь – Ўз-бекистон касаба уюшмалари кунига бағишлаб «Ижти-мой-маънавий барқарорликни янада мустаҳкамлаш ва диний муҳитни соғломлаштириш» мавзусида Маъна-вий соати ташкил этилди.

Қурилиш объектларида меҳнат қилаётган ишчи-ходим-лар қатнашган ушбу тадбирда социология фанлари доктори, профессор Тошпўлат Матибаев бугунги кунда дунёнинг кўплаб минтақаларини қамраб олган терроризм ва экстремизм бил-лан боғлиқ муаммолар ҳақида сўз юритди. Мамлакатимизда

ижтимоий-маънавий муҳит барқарорлигини таъминлаш, диний-маърифий ислохотларни кучайтириш, экстремизм ва тер-роризм ҳолатларининг олдини олишда амалга оширилаётган ишларга атрафлича тўхталди.

– Мустақил фикрлайди-ган, соғлом дунёқараш ва мус-таҳкам иродага эга шахсларни

тарбиялаш, ёшлар қалби ва онгида соғлом турмуш тарзи, миллий ҳамда умуминсоний қадриятларга хурмат-эҳтиром туйғусини шакллантириш орқа-лигина бузғунчи ғояларга қарши мустаҳкам иммунитетни ҳосил қилиш мумкин, – деди Тошпўлат Матибаев.

Савол-жавобларга бой тарзда ўтган тадбирда фаол қатнашган-ларга касаба уюшма кўмитаси то-монидан бадиий китоблар совға қилинди.

Нодира РАМАЗОНОВА,
«Ўзтемирийўлқурилишмонтаж» МЧЖ касаба уюшма кўмитаси раиси

Фарғона вилояти

Ҳуқуқ

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Фарғона вилояти кенгашига Олтиариқ тумани санитария-эпидемиология осой-ишталик ва жамоат саломатлик бўлимининг бир гуруҳ ходимла-ридан мурожаат тушди. Улар лавозим маошига тўланмасдан ке-линаётган 15 фоиз миқдоридаги устама пулни ундириб беришда кўмак сўрашган.

Тўловлар ундириб берилди

энтмологлар, паразитологлар, са-нитария врачлари ёрдамчилари, лаборантлар кириши ҳам кўрсатиб ўтилган.

Олиб борилган тушунтиришлар наф бермагач, иш судда кўрилиб, са-нитария-гигиена врач ёрдамчилари Абдуҳалил Қодиров, Юлдашли Мир-заев, Аҳмадбек Аҳмаджонов, Араб-бой Сиддиқов, Гулбаҳор Асранку-лова ва Умид Ҳамралиев фойдасига

тегишли тўловларни ундириш бўйича қарор чиқарилди. Қолаверса, иш бе-рувчи зиммасига келгусида қўшимча тўловларни тўлаб бориш мажбурияти юклатилди.

Зафаржон ҚУРБОНОВ,
Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгашининг Фарғона вилояти бўйича меҳнат ҳуқуқ инспектори

Самарқанд вилояти

Меҳнат тартибларида ходим ман-фаати устуворлик касб этадиган жиҳатлар кўп. Аммо барча иш-лов-чилар ҳам ўз ҳуқуқларини биллавер-майди. Самарқанд вилояти юқумли касалликлар клиник шифохонасида аттестация натижалари юзасидан ўт-казилган жамоатчилик ўрганувиди ишловчилар манфаатига путур етган-лиги аниқланди.

Касаба уюшмаси аралашгач...

Маъмурият эътироз билдирмади

– Шифохонада иш ўринларини аттес-тациядан ўтказиш натижасига кўра, икки юз нафардан зиёд ходимларга қўшимча таъ-тил кунлари белгиланиб, тўлов амалга оши-рилмаганлиги аниқланди, – дейди Соғ-лиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгашининг Самарқанд вило-яти бўйича меҳнат ҳуқуқ инспектори Ғолиб Рустамов. – Касаба уюшмаларининг ходим-лар манфаатини кўзлаб қилинган мурожа-ати маъмурият томонидан безъетибор қол-дирилмади.

Бош шифокорнинг тегишли буйруғи бил-ан 232 нафар ходимга жамоа шартнома-сида белгиланган, иш ўринларини аттес-тациядан ўтказиш чоғида тўланиши лозим бўлган 181 миллион 465 минг сўм миқдо-ридаги қўшимча таътил пуллари тўлаб бе-рилди.

Нурилла ШАМСИЕВ
«ISHONCH»

Маданият, спорт ва туризм хо-димлари касаба уюшмаси Рес-публика кенгаши 11 ноябрь – Ўзбекистон касаба уюшмалари куни муносабати билан Ёшлар ишлари агентлиги, Ёшлар сиё-сати ва спорт вазирлиги ҳамда Туризм кўмитаси ҳамкорлигида ишчи-ходимлари ўртасида «За-коват» интеллектуал ўйинини ташкил этди.

Чимён тоғлари бағрида жойлашган «Күёшли» оромгоҳида ўтган тадбирда иштирокчилар «Ёш билимдонлар», «Сайёҳ», «Интеллект» каби гуруҳларга бўлиниб, ўзлари учун олдинда тайёр-ланган саволларга жавоб излашди. Му-собақадан сўнг тоғ бағирлари, табиат манзараларидан баҳраманд бўлиб, келгуси фаолиятлари учун куч-қувват олишди.

– Ёшлар ишлари агентлигида 3 йилдан буён фаолият юритаман, – дейди Жамшид Имомназаров. – Юр-тимизнинг 14 та ҳудудидида волонтер-лар мактаблари мавжуд бўлиб, улар-

нинг фаолиятини мувофиқлаштириш билан шуғулланаман. Мана кўряпсиз, бугунги тадбирга келган тенгдо-шларимизнинг кайфияти кўтаринки. Чунки улар доим бошқа ёшлар учун тадбирлар ташкил этади, ташкилот-чилик қилишади. Аммо ўзлари бу-гунги каби мусобақаларда баъзи ҳо-латлардагина иштирокчи бўлишган.

Шу боис тадбир менга ҳам, тенгдо-шларимга ҳам жуда ёқди.

Яқунда ғолиблар аниқланиб, уларга Республика кенгаши томонидан диплом, эсдалик совғалари топширилди. Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси томонидан эса энг сара китоблар тўпламлари тақ-дим этилди.

Ўз муҳбиримиз

Сўранг, жавоб берамиз...

Маҳсулот нуқсонли бўлса...

САВОЛ:

Дўкondан кафолат муддати билан сотиб олинган маҳсулот нуқсонли бўлса, қанча вақтда алмаштириб берилади?

Дилсўз ҲАМРОЕВА

Қорақўл тумани

ЖАВОБ: «Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонунга мувофиқ, нуқ-сонли товар сотилганда истеъмолчи товарни аниқ шундай маркали (моделли, артикулли) мақбул си-фатли товарга алмаштириб беришни талаб қилишга ҳақли.

Агар нуқсонлар товарнинг кафолат муддати ёхуд яроқлилик муддати мобайнида, кафолат муд-дати ва яроқлилик муддати белгиланмаган товар-лар бўйича олти ой мобайнида аниқланган бўлса, истеъмолчи юқорида кўрсатилган ҳуқуқларини рўёбга чиқариши мумкин.

Истеъмолчининг талаблари у касса ёки товар чекини, кафолат муддати белгиланган товарлар бўйича эса тегишлича расмийлаштирилган техник паспорт ёки унинг ўрнини босувчи бошқа ҳужжат тақдим этган тақдирда кўриб чиқилади.

Шунингдек, истеъмолчи товарнинг ишлаб чиқа-рилишига, тузилишига, таркибига доир камчилик-ларни ёки бошқа нуқсонларни аниқлаган тақдирда сотувчи уни аниқ шундай маркали (моделли, ар-тикулли) товарга етти кунлик муддатда, товар си-фатини сотувчи (ишлаб чиқарувчи) томонидан қў-шимча равишда текшириш зарур бўлганда эса, ис-теъмолчи талаб қўйган пайтдан эътиборан йигирма кун ичида алмаштириб бериши шарт.

Айни шундай маркали (моделли, артикулли) товар бўлмаган тақдирда, истеъмолчининг алмаштириб бе-риш хусусидаги талаби даъво қилинган пайтдан эъти-боран бир ой ичида қондирилиши керак.

Ана шу муддатларнинг ўтказиб юборилган ҳар бир куни учун сотувчи истеъмолчига алмаштирил-ган товарни бериш билан бир вақтда товар баҳо-сининг бир фоизи миқдорида неустойка (пеня) тўлайди.

Ҳуқуқ ва халқаро ҳаёт бўлими

Таҳлил

АЛИФМИ ёки КАЛТАК?

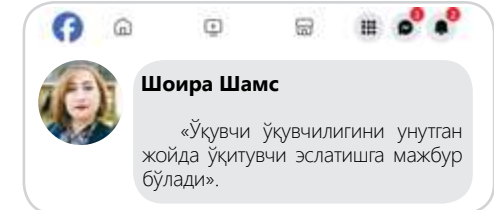
Шундай ХОЛАТЛАРДА

ЎҚИТУВЧИНИНГ ИШДАН БЎШАШИ МУАММОЛАРГА ЕЧИМ БЎЛА ОЛАДИМИ?

Бунга норозилик билдиради. Жумладан, Боғотдаги воқеа юзасидан ушбу туманда истиқомат қилувчи машҳур журналист **Рўзимбой Ҳасан «Таълим тамом бўлди» сарлаҳвали постида шундай ёзди:**

Шоира Шамснинг муносабати қуйидагича:

Отамурод Поённинг фикри эса бошқача:

Ижтимоий тармоқларда Хоразмдаги мактаблардан бирида ўқитувчи ўқувчини дарс пайтида дўппослаётгани акс этган видео тарқалди.

Хоразм вилояти мактабгача ва мактаб таълими бошқармаси ахборот хизмати бу ҳолат юзасидан билдирган расмий муносабатда қайд этилишича, воқеа 30 октябрь куни Боғот туманидаги 2-ИДУМда содир бўлган. Тарих фани ўқитувчиси Қ.Х. 9-синф ўқувчиси М.Б.ни, қайта-қайта оғоҳлантиришига қарамастан, дарсга тайёргарликсиз келгани учун калтаклаган. Ҳолат яна бир ўқувчи томонидан тасвирга олиниб, ижтимоий тармоққа жойланган, шов-шувга сабаб бўлган, ходим билан тузилган меҳнат шартномаси бекор қилинган. Боғот тумани ички ишлар бўлими томонидан ҳолат юзасидан терговга қадар суриштирув ишлари олиб борилмоқда.

Ушбу ҳолатда ўқитувчининг бўшаши қандай муносабатда бўлиши мумкин? У ростдан ҳам ўз ихтиёри билан бўшаши мумкин? Шу ва шу каби бошқа саволларга жавоб топиш мақсадида Боғот туманидаги 2-ИДУМда бўлди.

Мактабда 52 нафар ўқитувчи дарс беради. Улардан 8 нафари эркак муаллимлар. ИДУМ директори Шарофат Сапаева Қ.Х. 2021 йилдан буён мактабда тарих фанидан дарс бериб келаётганини, маълум муддат ушбу синфга раҳбарлик ҳам қилганини, машғулотларни интерфол усулда ўтишини, ёш муаллимдан умиди катта бўлганини айтди.

Директорнинг қайд этишича, 30 октябрь куни 9-синфда машғулот бир неча нафар ўқувчи ўзлари тасвирга олган видеони кўрсатишган. Директор Қ.Х.ни кабинетга чақириб, ҳолатга изоҳ талаб қилган. Қ.Х. ўқувчи оқддий нарсаларни билмаслигидан жунбишга келганини айтган. Директор тушунтириш хати сўраганида, Қ.Х. бунинг ўрнига ишдан бўшаш ҳақида ариза ёзган.

Видеотасвирлар шу куни ижтимоий тармоқларда тарқалиб кетган. 31 октябрь куни директор Қ.Х.нинг аризасини қамоатлантирган. У билан тузилган меҳнат шартномаси бекор қилинган.

Шундан сўнг, калтакланган боланинг онаси билан ҳам учрашди. Аёл муҳокамалар давом этишини истамаслигини, ҳеч қандай муносабат билдирмаслигини айтди.

Мактаб директорининг маънавий-маърифий ишлар бўйича ўринбосари Ҳамдам Раимбергенов калтак еган боланинг отаси билан суҳбатлашганини айтди. Ўқитувчи ишдан бўшаши етарли эканини, бошқа даъвоси йўқлигини, ички ишлар бўлими томонидан олиб борилаётган суриштирувда ҳам шу фикрда қолишини маълум қилган.

Мактаб директори ижтимоий тармоқларда ҳолат ўқитувчи мунтазам равишда ўқувчиларни калтаклаб келгани тарзида талқин қилинган жамоа кайфиятига таъсир қилганини, маҳаллада ишончсиз қарашлар пайдо бўлаётганини билдириб ўтди. Ваҳоланки, шу пайтга қадар биронта ота-она бирон-бир ўқитувчи устидан боласининг калтаклагани ҳақида шикоят билан муурожаат қилмаган.

Мамлакатимизда ўқувчини калтаклагани учун ўқитувчини ишдан бўшаши ҳолатлари олдин ҳам кузатилган. Хусусан, 2022 йилда Бандхон туманидаги 4-мактабнинг инглиз тили фани ўқитувчиси дарс машғулотларига тайёргарлик кўрмасдан келган 9-синф ўқувчисини ургани учун ишдан бўшатишган эди.

2021 йилда Оқдарё туманидаги 53-мактаб директорининг ўқув ишлари бўйича ўринбосари 4-синф ўқувчисини калтаклагани учун ўз вазифасидан озод қилинган.

Бундай мисолларни давом эттириш мумкин. Фарзандини урган ўқитувчини калтаклаган ота-оналар ҳам йўқ эмас. Балки, Қ.Х. ҳам воқеалар бундай тус олмаслиги учун ишдан кетишга қарор қилгандир.

Афсуски, биз у билан боғлана олмадик. Мактаб директорининг айтишича, собиқ муаллим бу ҳақда ҳеч ким билан гаплашишни истамаяпти.

Кўпчилик ўқувчини калтаклагани учун ишдан бўшаши ўқитувчиларга бўлган ҳурматнинг йўқолишига, таълим-тарбиянинг издан чиқишига олиб келади деб ҳисоблайди. Бунга сабаб сифатида болалар тарбиясидаги ноқисликлар тўғрисида ўқувчилар ўқитувчини қуноққондан чиқишга мажбур қилаётганини келтиришди. Ўқитувчига нисбатан ҳурматсизлик таълимга нисбатан ҳурматсизлик белгисидир.

Яна бир гап: ҳар сафар ўқувчини калтаклаган ўқитувчи ишдан бўшатишганда ижтимоий тармоқларда кўпчилик

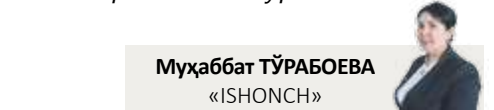
Шухратбек Само эса шундай фикр билдиради:

Умуман, катта ёшдаги одамларнинг аксарияти ўқитувчи ўқувчини уриши табиий ҳолат деб қабул қилиш керак, деган фикрда.

Айримлар эса, болаларни калтаклашга нафақат ўқитувчининг, балки ота-онанинг ҳам ҳақи йўқ деб ҳисоблайди.

Аслида ҳам ўқитувчини ишдан бўшаши муаммога ечим бўла олмайди. Буни ҳолатлар такрорланаётганидан ҳам бишлиши мумкин. Бу эса таълим-тарбия жароғига янада жиддий ёндашиш кераклигини кўрсатади.

Мухаббат ТЎРАБОЕВА «ISHONCH»

МАВЗУДАН ТАШҚАРИ, АММО МАКТАБГА ДАХЛДОР ДОЛЗАРБ МАСАЛА:
Боғот туманидаги 2-ИДУМнинг анчайин таъмирталаблиги ҳам диққатимизни тортди. Мактаб табиий газ ёрдамида қиздиришга мослашган. Биз борган пайтимизда муассасага кўмир келтиришган экан. Кўмир ёрдамида қишда мактабда зарур ҳароратни таъминлаб бўлармикан? Тўғри, бу бошқа мавзу. Аммо, у ҳам долзарб ва мутасаддилар эътибор қаратиши керак бўлган масалалардан бири деб ўйлаймиз.

КОНГРЕССМЕНЛАР ИСРОИЛНИ УКРАИНАДАН АЖРАТИШДИ

Республикачилар назорати остидаги АҚШ Вакиллар палатаси Исроилга 14 миллиард долларлик ёрдам кўрсатиш тўғрисидаги қонун лойиҳасини қабул қилди.

Умуман олганда, бу Президент Жо Байденнинг Конгрессга бир қатор йўналишларни фавқулодда молиялаштириш учун 106 миллиард доллар маблағ ажратиш бўйича сўровига мос келади. Оқ уй раҳбарининг ташаббуси нафақат Исроилга, балки Украина ва Тайванга ҳам пакетли ёрдамни назарда тутди.

Вакиллар палатаси қонун лойиҳаси эса фақат Исроил билан боғлиқ бўлиб, маблағ солиқ хизматини молиялаштиришни қисқартириш ҳисобига ажрати-

Киевни қўллаб-қувватлаётган қонунчилар унинг четда қолиши мумкинлигидан хавотирда.

ЯГОНА АЛИФБО ЖОРИЙ ЭТИШ ТАКЛИФ ҚИЛИНДИ

Туркия президенти Режеп Таййип Эрдоған барча туркий тилли давлатлар учун ягона алифбо яратиш ташаббуси билан чиқди. Унинг фикрича, бу давлатлар ўртасидаги гуманитар алоқаларни мустақкамлайди.

«Бирлигимиз учун тил ҳам, умумий алифбо ҳам жуда муҳим. Президентларнинг қўллаб-қувватлаши ҳам жуда муҳим. Олий таълим кенгашиимиз ташкилот котибиятига ўз тавсияларини берди. Умид қиламизки, бу та-

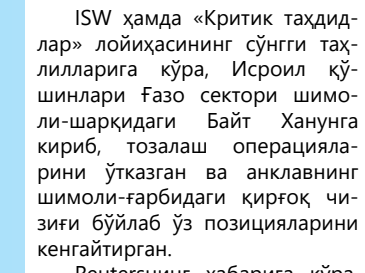
шаббус юқори баҳоланади», деди Эрдоған Туркий давлатлар ташкилотининг Остонадаги саммитида сўзлаган нутқида.

У 2024 йилдан бошлаб ягона алифбони яратиш ишларини бошлашга қаҳқирди. Туркия президентининг сўзларига кўра, барча туркий тилли давлатлар ўзлари дуч келаётган муаммоларга самарали қарши туриш учун «бирга бўлишлари» керак.

Утган йили Эрдоған ягона туркий алифбо яратиш ғоясини илгари сурган, бироқ унинг бу таклифи етарлича қўллаб-қувватланмаган эди.

ҲАЗО ИККИГА АЖРАЛИШИ МУМКИН

ЦАХАЛнинг Ҳазо секторига ҳужуми Исроил қўшинлари қанотлари хавфсизлигини таъминлашга қаратилган, дея хабар бермоқда Reuters агентлиги.

ISW ҳамда «Критик таҳдидлар» лойиҳасининг сўнги таҳлилларига кўра, Исроил қўшинлари Ҳазо сектори шимоли-шарқидagi Байт Ханунга кириб, тозалаш операцияларини ўтказган ва анклавнинг шимоли-ғарбидagi қирғоқ чизиги бўйлаб ўз позицияларини кенгайтирган.

Reutersнинг хабарига кўра, шимождан секин-аста олға силжиш Исроил қўшинларининг қанотларини ҳимоя қилишга қаратилган.

Маҳаллий матбуот ва Фаластин жангарилари Ҳазо шаҳридан жануби-ғарбга қараб ҳаракатланаётган Исроил кучлари билан тўқнашув бўлганини маълум қилди.

Ҳужумдан мақсад Ҳазо шаҳрини жанубдан узиб қўйиш бўлиши мумкин. Бу Ҳазо секторининг бутун узунлиги бўйлаб ўтган асосий транспорт артерияси – Салоҳ Ад-Дин йўлига таҳдид солади.

Йўлнинг ёпилиши Ҳазони иккига бўлиб, шаҳарни жанубдан ажратиб қўяди.

БУЮК БРИТАНИЯДА ЯНГИ ТАНГАЛАР ЗАРБ ЭТИЛАДИ

Декабрь ойида Буюк Британияда қирол Чарлз III нинг сурати туширилган тангалар муомалага чиқарилади. Танганинг ортида монархнинг табиатга бўлган иштиёқини акс эттирувчи ҳайвонлар, қушлар ва ўсимликлар тасвирланган.

Буюк Британия қироллик зарбхонаси Карл III тасвири туширилган тангаларни зарб қила бошлади. Дизайн ҳайкалтарош

Мартин Женингс томонидан ишлаб чиқилган.

Аксарият фўқаролар илк бор тангаларда янги монархнинг профилини кўришади.

Бу йил жами 9,6 миллион танга зарб қилинади ҳамда декабрь ойида муомалага чиқарилади.

Зарбхона аввалроқ марҳум қиролча Елизавета II нинг сурати туширилган тангалар эскирмаган ёки шикастланмаган бўлса, янгилари билан бирга муомалада бўлиб туришини билдирган эди.

Касбда БАРАКА бор

Интилганга толе ёр

Ассалому алайкум, «Ishonch» газетаси жамоаси. Сизларга бу хатни юборишимга бир тадбиркор инсон билан танишувимиз ва билдан сўхбатимиз сабаб бўлди. Унинг бошидан ўтганлари иш бошлашга иккилаб турган кимлар учундир туртки бўлар... Бундай ҳикматга йўғрилган ҳаётий воқеаларни ривоятларда ўқиганмиз. Уни газета орқали халқимизга ҳам илинарсизлар, деган умиддаман:

— Ёшлигимдан отамнинг ёнида юриб торморқада ишлардим. Отам касбда барака бор, дерди доим. Кулупнай етиштирардик. Оила қурганимдан кейин ҳам шу ишни давом эттирдим. Ер бўшаши билан саримсоқлиёз экардим. Ҳосилни кўпайтириш ва даромадни ошириш зарурати ҳаётнинг талаби бўлди. Бир томонда оила каттараяпти. Иккинчи томонда кексаяётган қиблагўларимга парварिश керак. Ишга жиддий киришиб кетганимни билмай ҳам қолдим. Аввалга шу соҳа ходимларидан деҳқончиликка керак бўладиган ўғитлар ҳақида сўрай бошладим. Бу изланишларим аста-секин қишлоқ ҳўжалиги соҳасида илмий иш олиб бораётган олимлар билан ҳам боғланишимга олиб келди. Бўш вақтим бўлиши билан уларнинг ҳузурига бораман. Улар ҳам менинг ҳаракатларимга қизиқиб қолишди. Қачон бўлмасин хуш кайфиятда кутиб олишади. Шу сабаб секин-аста улар билан ҳамфикр бўлиб, ишимни давом эттирдим. Кулупнайга қандай озуқа берилишидан тортиб, қанақа навларигача билиб борардим. Қимматбаҳо, ялтираб турадиган навини танлаб экадиган бўлдим. Уруғларни ҳам олимларнинг назоратидан ўтказиб олардим. Қарабсизки, мавсумдан мавсумга даромадим ортиб борарди. Ораліқ экин сифатидаги саримсоқлиёзнинг ҳам турли навлари бўларкан, унинг ҳам ҳосилдорини экадиган бўлдим. Ишларим юришиб

кетавергач, яқин қариндошларим бирин-кетин ҳамкор бўлишди. Деҳқончилик қиладиган ерларимиз кенга бошлади. Ҳосилни сотиб оладиган алоҳида мижозлар пайдо бўлди. Шу билан яшигина тадбиркорга айланиб қолдим.

Қариндошларимнинг болалари менга устоз, деб муурожаат қилишга бошлади. Олимлар билан анча яқинлашиб олганман, ўғитлашдан ташқари зараркунадалардан асраш учун қандай препаратлар ишлатилишини ҳам яшигина биламан. Энг қизиғи, тажрибали олим каби кўчатларни кузатиб, ҳар бир ҳолатини қозғога туширадиган бўлдим. Аслида бу ишларни бир тартиб асосида қилганим ҳам йўқ. Бор ҳолатини олимларга тўғри етказиш мақсадим эди. Қарабсизки, илмий асосларга таянган деҳқонга айланганман.

Гани чўзиб юбордим, шекилли. Келинг, яхисис, катта оиламизга етган манфаат тўғрисида айтмай. «Профессор» деган лақаб олдим. Турмуш ўртоғим ишларимни доим қўллаб-қувватлади. Айниқса, даромадим ошгани сайин маслаҳат сўровчилар кўпайди. Отам эса ҳар доимги гапини айтар, менинг тиним билмай ишлашимни кўриб, хурсанд бўлганча дуо қиларди. Онам эса шу болаи институтда ўқиганда зўр олим бўларди, деб такрорлайверди.

Мустақил ишлай бошлаганимга ҳам йигирма йилдан ошибди. Оиламда меҳнатга бўлган тартиб-интизом бор. Кексайиб қолган ота-онанинг хизматини қилиб, дуоларини оламан. Кўнгили хотиржам. Катта қизим талаба. Уғлим менга ўхшаб далани танлади. Шу ёшга етиб, отамнинг гапларидаги ҳикматнинг мағзини ўз ҳаётимда кўриб турирман. Буни англаган сайин ота-онамга меҳрим янада зиёдалашади...

Абдулҳамид ЖУМАНОВ, Имом Бухорий номидаги Тошкент ислом институти ўқитувчиси

